

OMAVALVONTAOHJELMAN SEURANTA

3/2025

Osana omavalvontaohjelmaa Valtion koulukodit toteuttaa omavalvonnan seurantaan neljännesvuosittain.

Raportti laaditaan Valtion koulukotien laatujohtoryhmässä palveluyksiköiden mittaristoanalyysien perusteella ja julkaistaan osoitteessa

valtioneuvostonkoulukodit.fi/omavalvonta

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Tämä raportti koskee ajanjaksoa 1.7.-30.9.2025.

RAPORTIT

Aloitteita ja poikkeamia raportoidaan Valtion koulukotien laatu järjestelmä Kartassa. Aloitteita antamiseen on mahdollisuus niin lapsilla kuin henkilökunnalla. Palautteita kerätään Kartan lisäksi myös säännöllisillä asiakaspalautekyselyillä.

Poikkeamat jaotellaan seuraavasti:

- Kriittiset tilanteet
- Toiminnalliset poikkeamat, sisältää poikkeamat lääkehoidossa
- Fyysisen ympäristön poikkeamat
- Tietoturvapoikkeamat

Palveluysiköiden laatujohtoryhmät käsittelevät yksikkökohtaiset aloitteet ja poikkeamat, kun taas koko organisaatiota koskevat asiat käsittelee organisaation laatujohtoryhmä. Kriittiset tilanteet käsitellään myös työsuojelutoimikunnassa. Käsitteily tapahtuu kuukausittain ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään viipymättä.

Vuoden 2025 kolmannella neljänneksellä kirjattiin:

- Poikkeamia: 224
- Sidosryhmien palautteita: 12
- Aloitteita: 33 (joista 28 henkilöstöltä ja 5 lapsilta)

Poikkeamien jakauma:

- Kriittiset tilanteet: 123
- Toiminnalliset poikkeamat: 57 (joista 29 lääkehoidossa)
- Tietoturvapoikkeamat: 20
- Fyysisen ympäristön poikkeamat: 34

ASIAKKAAT

Asiakaspalautetta kerätään sijoitetuilta lapsilta, heidän perheiltään sekä sijoittavilta sosiaalityöntekijöiltä. Valtion koulukodit käyttää palautteen keräämisessä Pulssi -kyselyitä. Koulukotiin sijoitetut lapset vastaavat Pulssikyselyihin 10 kertaa vuodessa. Pitkäaikaisessa sijoituksessa olevan lapsen perheiltä kerätään palautetta kaksi kertaa vuodessa ja erityisen huolenpidon jaksolla olevien perheiltä aina jakson päättyessä. Sijoittavalta sosiaalityöntekijältä palautetta pyydetään kerran vuodessa ja erityisen huolenpidon jakson päättyessä.

Lasten palautekysely

Elo- ja syyskuussa lapsilta on kysytty palautetta kahdessa Pulssi- kyselyssä. Kyselyn teemoina olivat turvallisuus ja koulu. Molempien kyselyiden vastauksissa oli pieni pudotus verrattuna tammi ja helmikuussa tehtyihin kyselyihin (taulukossa sulkujen sisällä).

Arviointikohde	Turvallisuus n=47 (kevät 2025)	Koulu n=51 (kevät 2025)
Vastausten keskiarvo	3,0 (3,2)	3,2 (3,3)

Kysymysten ja väittämien asteikko on 1–4 (eri mieltä – vähän eri mieltä – melkein samaa mieltä – samaa mieltä)

Perheiden palautekysely

Vuoden 2025 kolmannella vuosineljänneksellä perheiltä ei kerätty palautetta. Seuraava palautekysely toteutetaan marraskuussa 2025.

Sosiaalityöntekijöiden palautekysely

Vuoden 2025 kolmannella vuosineljänneksellä sosiaalityöntekijöiltä ei kerätty palautetta. Seuraava palautekysely toteutetaan lokakuussa 2025.

Rajoitustoimenpiteet

Valtion koulukodeissa tehtiin vuoden 2025 kolmannen neljänneksen aikana yhteensä 804 lastensuojelulain mukaista rajoitustoimenpidettä. Edelliseen kolmen kuukauden jaksoon verrattuna rajoitustoimenpidepäätöksiä tehtiin 227 kpl enemmän. Eniten kasvua oli eristämisissä (38 -> 89) sekä omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastamisissa (87 -> 134).

Taulukko: rajoituspäätökset 1.7.-30.9.2025

kpl	Tyyppi	Asiakkaita
139	Aineiden ja esineiden haltuunotto (LSL 2007/417 65 §)	74
89	Eristäminen (LSL 2007/417 70 §)	33
88	Henkilönkatsastus (LSL 2007/417 66 a §)	39
107	Henkilöntarkastus (LSL 2007/417 66 §)	67
87	Kiinnipitäminen (LSL 2007/417 68 §)	33
100	Liikkumisvapauden rajoittaminen (LSL 2007/417 69 §)	35
17	Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen (LSL 2007/417 69 a §)	15
134	Omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen (LSL 2007/417 67 § 1.-3.mom.)	67
10	Päätös liikkumisvapauden rajoittamisen lopettamisesta (LSL 2007/417 69 § 2. mom.)	9
5	Päätös yhteydenpidon rajoittamisen lopettamisesta (LSL 2007/417 63 § 2. mom.)	4
28	Yhteydenpidon rajoittaminen (LSL 2007/417 62 §)	22
YHTEENSÄ: 804 kpl		

HENKILÖSTÖ

Henkilöstökoulutus

Valtion koulukotien koulutussuunnitelman mukaiset koulutukset traumainformoidusta työotteesta sekä DKT menetelmien hyödyntämisestä alkoivat syksyn aikana. Traumaterapiakeskuksen järjestämään vuoden mittaiseen koulutukseen osallistuu tällä kertaa noin 40 hoito-, kasvatus ja opetushenkilöstön työntekijää. Nelipäiväisen DKT -menetelmäkoulutukseen osallistuu myös noin 40 työntekijää.

Valtion koulukodit on tehnyt sopimuksen HAUS:n kanssa Jatkuvan oppimisen palvelusta esihenkilöille sekä talous- ja henkilöstöhallinnon työntekijöille. Koulutukset alkoivat syyskuussa 2025. Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa hyvän hallinnon, työturvallisuuden, työhvinvoinnin ja työsuojelun osaamista. Samaan palveluun kuuluu valtion yhteinen perehdytysohjelma uusille työntekijöille ja esihenkilöille.

Syksyn aikana on aloitettu koulutusyhteistyön suunnittelu Laurea-ammattikorkeakoulun rikosseuraamusalan sosionomi -koulutusohjelman kanssa. Tarkoituksena on kehittää Valtion koulukotien henkilöstön osaamista rikoserityisessä osaamisessa sekä turvallisuudessa.

Koulutusyhteistyötä on aloitettu myös Vanhan Vaasan sairaalan kanssa. Koulutusyhteistyöllä tavoitellaan psykiatrisen osaamisen vahvistumista Valtion koulukodeissa. Ensimmäisenä toimenpiteenä aloitetaan henkilöstön kouluttaminen SAVRY -menetelmän (nuorten väkivaltariskin arviointi) käyttöönottamiseksi kaikissa palveluyksiköissä.

Sairaspoissaolot

Henkilöstön sairaspöissaolovuorokausia oli vuoden 2025 kolmannella neljänneksellä 1618 kappaletta. Verrattuna vuoden toiseen neljännekseen sairaspöissaolot vähenivät 89 vuorokaudella.

VALVONTA

Heinä-syyskuussa 2025 Valtion koulukoteihin kohdistui kaksi hyvinvointialueiden tekemää epäkohtailmoitusta. Lisäksi Valtion koulukodit teki 4 omaoalvontailmoitusta. Valvonta- tai tarkastuskäyntejä ei Valtion koulukoteihin kohdistunut kolmannella vuosineljänneksellä.

OMAVALVONNALLISET TOIMENPITEET

Vuoden 2025 kolmannella neljänneksellä Valtion koulukodit on rekrytoinut juristin vahvistamaan lainsäädännöllistä osaamista ja tukemaan henkilöstöä uudistuvan lastensuojelulain toimeenpanossa.

Valtion koulukodit on jatkanut määrätietoista työtä pätevän henkilöstön rekrytoimiseksi onnistuneesti. Jokaiseen palveluüksikköön on palkattu pätevää hoito- ja kasvatushenkilöstöä.

Vuoden 2025 keväällä aloitettiin Valtion koulukotien laatujärjestelmän arviointi ja kehittämistyö yhteistyössä HAUS:n kanssa. Työskentelyn tarkoituksena on arvioida laatujärjestelmän nykytilaa ja kehittää laatutyötä sekä laadun varmistamista. Hankeessa on laadittu kehittämissuunnitelma vuosille 2025-2026, jonka toimeenpano käynnistyy loppuvuoden aikana.

Omavalvonnallisena toimenpiteenä on kehitetty ja käyttöön otettu omavalvonnallisia mittareita, joilla seurataan henkilöstömitoitusta, henkilöstön täydennyskoulutuksia sekä valvontaa.

Valtion koulukodit on ottanut käyttöönsä julkisen palautelomakkeen osoitteessa:

<https://valtioneoulukodit.fi/palaute/>. Lomakkeella voi antaa palautetta nimettömästi tai jättää yhteydenottopyynnön.

OMAVALVONTAOHJELMAN JA SUUNNITELMAN PÄIVITYKSET

Vuoden 2025 kolmannen neljänneksen aikana palveluüksiköiden omavalvontasuunnitelmia on päivitetty. Päivityksissä tarkennettiin asiakas- ja potilastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan sekä tietojärjestelmiin liittyviä kohtia. Päivitetyt omavalvontaohjelma ja -suunnitelmat ovat nähtävillä osoitteessa:

<https://valtioneoulukodit.fi/yksikot-ja-yhteystiedot/omavalvonta/>